

(Политика 17/18 10. 2010)

Не дав̑ но сте ре̑ кли да је Ср̑ би̑ ја ста̑ бил̑ на и без̑ бед̑ на. Ми̑ сли̑ те ли то и по̑ сле не̑ ре̑ да у Бе̑ о̑ гра̑ ду и ди̑ вља̑ на у Ће̑ но̑ ви?

То и да-ље ми-слим, а то је и став Са-ве-та за на-ци-о-нал-ну без-бед-ност. У сва-ком дру-штву има екс-тре-ми-ста. Па-ра-фра-зи-ра-ћу за-то Мар-га-рет Та-чер, бив-шу пре-ми-јер-ку Ен-гле-ске, ко-ја је у вре-ме ка-да су на-ви-ја-чи би-ли узрок смр-ти де-се-ти-на љу-ди ре-кла да Ен-гле-ском не-ће упра-вља-ти ху-ли-га-ни не-го да ће др-жа-ва Ен-гле-ска упра-вља-ти њи-хо-вим суд-би-на-ма. Е па та-ко ће би-ти и у Ср-би-ји.

Зар ни̑ је пре̑ те̑ ри̑ ва̑ ње ка̑ да др̑ жав̑ ни се̑ кре̑ тар ка̑ же да ће од̑ го̑ вор др̑ жа̑ ве на на̑ сил̑ нич̑ ко по̑ на̑ ша̑ ње да бу̑ де је̑ жив̑?

Има ви-шка емо-ци-ја у тој из-ја-ви. Од-го-вор др-жа-ве би-ће аде-ква-тан.

Без̑ бед̑ но̑ сне струк̑ ту̑ ре ни̑ су пред̑ у̑ пре̑ ди̑ ле на̑ си̑ ље. То зна̑ чи да ни̑ су ва̑ ља̑ но оба̑ ви̑ ле по̑ сао?

Слу-жбе без-бед-но-сти су чак са 95 од-сто тач-но-сти пред-ви-де-ле раз-вој до-га-ђа-ја у не-дељ-ним не-ре-ди-ма по-во-дом „Па-ра-де по-но-са”. Гра-ђа-ни мо-жда не зна-ју да је би-ла до-не-та од-лу-ка да по-ли-ци-ја не ко-ри-сти сву си-лу ко-ја јој по за-ко-ну сто-ји на рас-по-ла-га-њу за-то што смо у про-шло-сти има-ли тра-гич-не гу-бит-ке људ-ских жи-во-та. Мо-гу да ка-жем да је по-ли-ци-ја ри-зи-ко-ва-ла сво-ју без-бед-ност чу-ва-ју-ћи ту-ђе жи-во-те. За-то је де-ло-ва-ло да су на-сил-ни-ци ак-тив-ни-ји. Али, не-ма сум-ње да је-ди-но др-жа-ва сме да се ко-ри-сти си-лом, у скла-ду са за-ко-ном. Сва-ки сле-де-ћи по-ку-шај на-сил-ни-ка да де-мо-ли-ра-ју град, до-ве-ду у пи-та-ње без-бед-ност гра-ђа-на

и ста-бил-ност и функ-ци-о-ни-са-ње др-жа-ве на-и-ћи ће на аде-ква-тан од-го-вор ко-ји ће, у слу-ча-ју по-тре-бе, би-ти ин-тен-зив-ни-ји.

У овом тре-нут-ку шко-ла, ме-ди-ји, ми-ни-стар-ства, ро-ди-те-љи мо-ра-ју да од-и-гра-ју пре-вен-тив-ну уло-гу, да об-ја-сне адо-ле-сцен-ти-ма да тре-ба да се кло-не уче-шћа у до-га-ђа-ји-ма у ко-ји-ма се ма-ни-фе-сту-ју на-си-ље и агре-си-ја. На-рав-но да сва-ко има пра-во на мир-не де-мон-стра-ци-је и из-ра-жа-ва-ње соп-стве-ног ста-ва. Али, у не-де-љу у Бе-о-гра-ду ни-смо при-су-ство-ва-ли из-но-ше-њу ми-шље-ња и ста-ва, већ је то био до-га-ђај чи-ја је свр-ха би-ла ого-ље-на агре-си-ја и де-струк-ци-ја.

Пре го-ди-ну, ка-да су на-ви-ја-чи Пар-ти-за-на уби-ли Бри-са Та-то-на, ре-кли сте: „У Ср-би-ји за на-сил-нич-ке гру-пе, за экс-трем-не по-ли-тич-ке и на-ви-јач-ке гру-па-ци-је, ни-ка-да не-ће би-ти ме-ста”. Очи-глед-но, има ме-ста?

На-жа-лост, не мо-же се је-дан де-це-ниј-ски про-блем ко-ји сво-је ду-бо-ке ко-ре-не има у де-ве-де-се-тим ре-ши-ти за го-ди-ну да-на. Та-да сам ре-као да по-сто-ји ли-ни-ја кон-ти-ну-и-те-та из-ме-ђу оних ко-ји су на звер-ски на-чин уби-ли Бри-са Та-то-на и оних ко-ји су де-мон-стри-ра-ли про-тив хап-ше-ња Ра-до-ва-на Ка-ра-џи-ћа, ко-ји су па-ли-ли ам-ба-са-де... оних ко-ји су ра-ни-је по-др-жа-ли про-тест на-о-ру-жа-них при-пад-ни-ка ЈСО у „рад-ним уни-фор-ма-ма”, оних ко-ји су у пар-ла-мен-ту, по-др-жа-ва-ју-ћи рат-не зло-чин-це, по-зи-ва-ли на на-си-ље. Јав-ност, на-жа-лост, ола-ко за-бо-ра-вља чак и не-дав-ну про-шлост. А ње мо-ра-мо да бу-де-мо све-сни ка-ко би-смо схва-ти-ли да по-сто-ји кон-ти-ну-и-тет зла дуг две де-це-ни-је.

Ова вла-да је по-ка-за-ла спрем-ност, спо-соб-ност и од-луч-ност да пре-ки-не тај кон-ти-ну-и-тет. Под-се-ћам вас, пре са-мо го-ди-ну да-на нај-ве-ћи кри-ми-нал-ни бо-со-ви су се сло-бод-но ше-та-ли на-шим ули-ца-ма. А са-да су у за-тво-ри-ма, осу-ђе-ни на ду-го-го-ди-шње ка-зне. Имо-ви-на им се од-у-зи-ма. У за-тво-ру ни-су са-мо они ко-ји су по-бе-гли пре-ко гра-ни-це. А би-ће и они. Ства-ри се, да-кле, су-штин-ски ме-ња-ју на-бо-ље и до-га-ђа-ји у Бе-о-гра-ду и Ће-но-ви од-го-вор су ор-га-ни-зо-ва-ног кри-ми-на-ла и на-сил-нич-ких гру-па на ус-по-ста-вља-ње прав-не др-жа-ве.

У ана-ли-зи Страт-фо-ра се под-се-ћа да вла-да Зо-ра-на Ћин-ђи-ћа ни-је има-ла ка-па-ци-тет да се об-ра-чу-на с на-си-љем као на-чи-ном жи-во-та?

У тој ана-ли-зи се го-во-ри о нај-ве-ћем про-бле-му срп-ског дру-штва, о на-сил-ни-штву као мо-де-лу жи-во-та, о агре-си-ји као до-ми-нант-ној вред-но-сти и кри-ми-на-лу као на-чи-ну сти-ца-ња енорм-ног бо-гат-ства. Од од-го-во-ра на тај про-блем за-ви-си да ли ће Ср-би-ја би-ти ста-бил-но и про-спе-ри-тет-но дру-штво.

Ова вла-да ухап-си-ла је Ра-до-ва-на Ка-ра-џи-ћа и од-го-во-ри-ла на на-си-ље ко-је је по-том усле-ди-ло, за раз-ли-ку од прет-ход-не вла-де чи-ји је део апа-ра-та по-др-жа-вао оне ко-ји су па-ли-ли стра-не ам-ба-са-де. И са-да део опо-зи-ци-је ду-ше-бри-жнич-ки прав-да ху-ли-га-не и ти-ме им-пли-цит-но по-др-жа-ва на-си-ље. За-то сам па-жљи-во про-чи-тао по-ме-ну-ту ана-ли-зу ко-ја го-во-ри о ка-па-ци-те-ту вла-сти у Ср-би-ји да од-го-во-ри на иза-зов на-си-ља. Мој од-го-вор је да ка-па-ци-тет има-мо, од-луч-ни смо и с на-си-љем ће-мо се из-бо-ри-ти.

О ка-па-ци-те-ту го-во-ри То-ми-слав Ни-ко-лић, шеф СНС-а, ка-да о ди-вља-њу у Ће-но-ви ка-же: „Не-мо-гу-ће је да др-жа-ва ни-је осе-ти-ла та-ко не-што и то пред-у-пре-ди-ла”.

До-бро је да то го-во-ри чо-век чи-ја је по-ли-ти-ка то-ком по-след-њих два-де-сет го-ди-на, у нај-ве-ћем де-лу, до-при-но-си-ла на-сил-ни-штву и чи-ја је стран-ка би-ла глав-ни про-мо-тер на-сил-ни-штва и зла. Био бих сре-ћан ка-да бих мо-гао да бу-дем уве-рен да је То-ми-слав Ни-ко-лић фор-ми-ра-њем но-ве стран-ке про-ме-нио свој ка-рак-тер, а не са-мо ре-то-ри-ку.

Из-ве-сно је да је у ко-му-ни-ка-ци-ја из-ме-ђу над-ле-жних ин-сти-ту-ци-ја Ср-би-је и Ита-ли-је би-ло про-пу-ста. Не би би-ло ло-ше да ми нај-пре утвр-ди-мо и ис-пра-ви-мо сво-је сла-бо-сти, пре не-го што поч-не-мо да се ба-ви-мо евен-ту-ал-ним про-пу-сти-ма дру-ге стра-не.

Шта ви-ше иза-зи-ва ру-ши-лач-ки бес: не-за-по-сле-ност, тра-ди-ци-о-нал-на не-то-ле-рант-ност, иде-о-ло-ги-ја, ор-га-ни-зо-ва-ни кри-ми-нал, по-ли-тич-ке пар-ти-је?

Мо-ра-мо све узе-ти у об-зир. Онај ко-ји би уна-пред не-ги-рао не-ки од на-ве-де-них мо-гу-ћих узро-ка био би на-и-ван. По мом ми-шље-њу, до-ми-нан-тан узрок је оп-ста-ја-ње иде-о-ло-ги-је на-си-ља у де-лу дру-штва. Сва-ка и она нај-ра-зви-је-ни-ја зе-мља у Евро-пи има екс-тре-ми-сте, чак се до-га-ђа да по-ли-тич-ке пар-ти-је са иде-о-ло-ги-јом мр-жње, на-сил-ни-штва и не-то-ле-ран-ци-је ула-зе и у њи-хо-ве пар-ла-мен-те. Да-кле, то ни-је про-блем спе-ци-фи-чан са-мо за на-шу зе-мљу. Али, ми мо-ра-мо има-ти свој спе-ци-фич-ни од-го-вор.

Не-ки од љу-ди ко-ји су чи-ни-ли на-си-ље у Бе-о-гра-ду и Ће-но-ви, уче-ство-ва-ли су и у па-ље-њу ам-ба-са-да, њих та-кве, ор-га-ни-зо-ва-не у екс-трем-не на-ви-јач-ке гру-пе, ко-ри-сти ор-га-ни-зо-ва-ни кри-ми-нал. И ни-јед-ног тре-нут-ка не сме-мо за-бо-ра-ви-ти да ор-га-ни-зо-ва-ни кри-ми-нал ко-ри-сти екс-трем-не на-ви-јач-ке гру-пе за де-ста-би-ли-зо-ва-ње др-жа-ве ко-ја ма-фи-ја-шке ше-фо-ве те-ра у за-твор. У тој бор-би Ср-би-ја ће без сум-ње по-бе-ди-ти.

Да ли рас-по-ла-же-те кон-крет-ним ин-фор-ма-ци-ја-ма о по-ве-за-но-сти ор-га-ни-зо-ва-ног кри-ми-на-ла или по-ли-тич-ких ор-га-ни-за-ци-ја са на-сил-ни-ци-ма?

Ја-сно је ко-је гру-па-ци-је у по-след-њих 20 го-ди-на има-ју функ-ци-о-нал-ну ве-зу, ко се на ко-га осла-ња. Ор-га-ни-зо-ва-ни кри-ми-нал има ко-нек-ци-ју са на-сил-нич-ким на-ви-јач-ким гру-па-ма и екс-трем-ним по-ли-тич-ким ор-га-ни-за-ци-ја-ма.

Др-жа-ва, ко-ја тек од ман-да-та ове вла-де ре-фор-ми-ше свој пра-во-суд-ни си-стем, и ко-ја тек ти-ме сти-че ору-ђе за бор-бу про-тив ор-га-ни-зо-ва-ног кри-ми-на-ла, мо-ра да по-сту-па од-ре-ђе-ним ре-дом. Пр-во се „тре-ти-ра-ју” ше-фо-ви ор-га-ни-зо-ва-ног кри-ми-на-ла, по-сле се у прав-ну про-це-ду-ру ста-вља-ју на-сил-нич-ке на-ви-јач-ке гру-пе и по-ли-тич-ке ор-га-ни-за-ци-је. А сви ће до-ћи на ред.

Бив-ши ен-гле-ски ху-ли-ган, а са-да пу-бли-ци-ста ка-же: „Мо-же-те да ухап-си-те сто ху-ли-га-на, до-ћи ће их 200. Ако хо-ће-те да ре-ши-те про-блем мо-ра-те да се су-о-чи-те са мен-та-ли-те-том мр-жње и уве-ре-њем да је на-сил-ње део тра-ди-ци-је”. А то је по-сао за пред-сед-ни-ка др-жа-ве, за вла-ду, за по-ли-тич-ку и ин-те-лек-ту-ал-ну ели-ту, за ро-ди-те-ље, за шко-ле. Где се бе-ви-ди-те у овом су-о-ча-ва-њу?

Сла-жем се да са-мо ре-пре-сив-на ме-ра не ре-ша-ва про-блем. Ма-да, увек тре-ба има-ти на уму да свр-ха ре-пре-си-је ни-је из-оп-шта-ва-ње по-је-дин-ца из дру-штва, не-го со-ци-ја-ли-за-ци-ја. Али, су-шти-на је у ре-ак-ци-ји чи-та-вог дру-штва. Од др-жав-них ор-га-на, пре-ко шко-ла, до ме-ди-ја, ин-те-лек-ту-а-ла-ца, јав-них лич-но-сти, свих ко-ји има-ју дру-штве-ног ути-ца-ја. Тре-ну-так је да се сви про-тив-ни-ци на-си-ља ује-ди-не у је-дан не-на-сил-ни фронт ко-ји би имао пре-вен-тив-ну, вас-пит-ну уло-гу у дру-штву.

Је ли дан на ви јач ка же ита ли јан ској аген ци ји: „Ми смо на ци о на ли сти, не при зна је мо не за ви сност Ко со ва, ни смо за Ср би ју у ЕУ. До шли смо да по ка же мо на ше ста во ве, у Ср би ји то не мо же мо та мо је дик та ту ра”?

На ово пи-та-ње је бо-ље да од-го-во-рим као пси-хо-лог. Чо-век ро-ђе-њем но-си до-бро, али и од-ре-ђе-ну ко-ли-чи-ну при-мар-не агре-си-је. Она кроз од-ра-ста-ње мо-же да по-при-ми ма-лиг-не фор-ме. Оне осо-бе код ко-јих до-ми-ни-ра-ју та-кви об-ли-ци агре-си-је, по пра-ви-лу, удру-жу-ју се у гру-пе ка-ко би би-ли ја-чи и моћ-ни-ји. По-ло-жај у хи-је-рар-хи-ји гру-пе од-ре-ђен је ис-кљу-чи-во сна-гом по-је-дин-ца. Та-кве гру-пе че-сто за се-бе из-ми-шља-ју и не-ка-кав ква-зи-по-ли-тич-ки циљ и он има уло-гу до-дат-ног ко-хе-зи-о-ног фак-то-ра. Па ће тај њи-хов „по-ли-тич-ки про-грам” јед-ном би-ти „Ко-со-во је Ср-би-ја”, дру-ги пут „Убиј пе-де-ра” а тре-ћи пут „Убиј фуд-ба-ле-ра јер је про-ме-нио клуб”. Да-кле, не-ма ту ствар-ног по-ли-тич-ког ци-ља, ме-ња-ју се сло-га-ни и па-ро-ле, а је-ди-на кон-стан-та је иде-о-ло-ги-ја на-си-ља и де-струк-ци-је.

За др жи мо се на Евро пи. Бо ји те ли се да Евро па пре ста је да бу де же ља ве ћи не. Да кар та ко ја је би ла до бит нич ка на прет ход ним из бо ри ма на на ред ним не мо же да бу де адут?

Не бо-јим се. Евро-пу код нас ни-ко не до-жи-вља-ва као не-ка-кав иде-а-ли-стич-ки циљ, не-го као сред-ство за оства-ри-ва-ње бо-љег жи-во-та. Бо-љи жи-вот је не-про-мен-љи-ви циљ свих дру-шта-ва и љу-ди. На-ма је Евро-па ин-стру-мент да уре-ди-мо сво-је дру-штво, да се ди-сци-пли-ну-је-мо и бу-де-мо ефи-ка-сни-ји. Као што нам сад у уво-ђе-њу ди-сци-пли-не у тро-ше-њу бу-џе-та по-ма-же ММФ. Као што сту-ден-ту ис-пит-ни ро-ко-ви по-ма-жу да их по-ло-жи. Да не-ма то-га рет-ко ко-ји би ика-да ди-пло-ми-рао.

Зар није чудно да две највеће странке, СНС и ДС, је су за ЕУ, а да у јавности пада ентузијам за пут у Европу?

То истраживања јавног мњења не показују. А из разговора с људима широм Србије закључујем да они много практичније и реалистичније гледају на Европу од неких политичких лидера.

Консензус о европској будућности Србије, о Европи као инструменту да се оствари бољи живот, је стејено од највећих постигнућа и владе и моје лично. Није лако било превести странке које су биле декларисани противници Европе на ову страну. Питање је, наравно, да ли су све те странке и њихови лидери заиста променили уверење или су само променили реторику.

Приврженост европским вредностима показује се делима. На пример, тако што ће се бранити слобода и идентитет сваког човека, без обзира на то да ли се слажемо и да ли нам се допадају његова опредељења, било да је реч о полним, политичким, верским, националним... Посматрајући понашања на нашој политичкој сцени видим да Социјалистичка партија може бити савезник у борби за европске вредности, али немам поверење када је у питању Српска напредна странка. Знате, не можете изјављивати да сте за Европу, а да при том, рецимо, упорно бежите од одговора на питање да ли сте за хапшење Ратка Младића или ће те, кад буде ухапшен, опет правити рушилачке демонстрације какве сте правили пре само две године.

Ваш сусрет с Хилари Клинтон пред Палатом „Србија” био је изузетно срдчан. Можете ли нам рећи неки детаљ из разговора у четири ока који сте са њом водили?

Могу да кажем да ми је Хилари Клинтон исказала потпуно уверење да Србија мора и може да постане чланица Европске уније и да је на састанку то изрекла чак много снажније него на конференцији за новинаре. Уз то, изразила је велико задовољство због резултата које Србија постиже у заједничкој борби против међународног криминала и тероризма.

САЧЕКАЈТЕ 25. ОКТОБАР, СВЕ ЋЕ БИТИ ЈАСНО

Тек када би Косово постало чланица Уједињених нација, а Србија учествовала у том процесу могло би да се каже да је Србија признала његову независност

- Није Вук Јеремић креатор стратегије наше спољне политике везане за Косово, он је учесник у њеном формирању и њен спроводилац
- Мене не занима како ћемо звати тај дијалог, мене занима решење историјског конфликта Срба и Албанаца.
- Почетак дијалога Београда и Приштине се не дефинише у разговорима са представницима Америке него у разговорима са Кетрин Ештон која је овлашћена од ЕУ да договара амбијент и технику разговора.
- Несташица млека је највећи тренутни појавни проблем

„Политика” данас објављује други део интервјуа с председником Србије Борисом Тадићем.

У првом наставку председник је рекао да Србијом неће владати хулигани и да ће – ако се насиље понови – одговор државе да буде интензивнији.

„Јасно је које групације у последњих 20 година имају функционалну везу, ко се на кога ослања. Организовани криминал има конекцију с насилничким навијачким групама и екстремним политичким организацијама.

Држава, која тек од мандата ове владе реформише свој правосудни систем и која тек тиме стиче оруђе за борбу против организованог криминала, мора да поступа одређеним редом. Прво се 'третирају' шефови организованог криминала, после се у правну

процедуру стављају насилничке навијачке групе и политичке организације. А сви ће доћи на ред”, рекао је Тадић.

Изгледате као велики оптимиста када говорите о приступану Србије ЕУ. С обзиром на ставове Холандије, година коју сте поминали 2016. не делује реално? Изгледа да ни Хилари Клинтон није успела да преобрати Холанђане?

Рекао сам да Србија најраније може да уђе у Европу 2015, односно 2016. године, имајући у виду искуство земаља које су постале чланице ЕУ пре нас. Има земаља које су за четири-пет година ушле у ЕУ, има их које ни за 20 година то нису постигле. Брзина преваходно зависи од нас. И добро је да то буде један од фактора мотивације.

А што се тиче Холандије, рећи ћу вам да сам с њиховим премијером три пута разговарао у Њујорку. Водио сам на десетине других разговора само да би Србија отворила и та затворена врата. Сачекајте, видећете већ 25. октобра.

Да ли је стварно тачно то што се чуло у разговорима Сержа Брамерца и холандских парламентарца да неки наши посланици троше на путовања више него што је буџет канцеларије тужиоца за ратне злочине Вукчевића?

Демократија је најбољи друштвени поредак, али је скупа. Диктатура је, на пример, много јефтинија. Парламентарна дипломатија је скупа, али она има своју важну улогу и без ње се не може ако хоћемо да будемо нормално демократско друштво. Канцеларија тужиоца је само једна институција која се бави тражењем оптужених за ратне злочине. И ми за то трошимо прилична средства. Био бих срећан да се заврши тај процес и због уштеда које бисмо имали.

Долазак Клинтонове је нека врста награде за, како каже Живорад Ковачевић, нову спољну политику Србије?

Не, та посета је планирана још пре годину дана када смо се први пут срели у Њујорку. Тај сусрет је био договорен и у разговорима које смо имали потпредседник Џо Бајден и

ја. Долазак Хилари Клинтон нема, дакле, непосредну везу са заједничком резолуцијом Србије и 27 земаља ЕУ.

Одустајање од прве резолуције и два њена става – осуда сецесије и расправе о статусу Косова – тумачи се као потпуно нова политика. Носилац оне прве је, по тим тумаченима, Вук Јеремић, а промотер нове сте – Ви?

Није Вук Јеремић креатор стратегије наше спољне политике везане за Косово, он је учесник у њеном формирању и њен спроводилац. Та се стратегија интердисциплинарно градила. У парламенту сам симболично рекао да се она прави у кабинету председника републике, јер ту смо се физички нашли сви, и председник владе, и министри, и правни стручњаци, и ту смо заједнички формулисали стратегију.

То што је Јеремић својом медијском активношћу опажен као креатор спољне политике не значи да је она само у његовом домену.

Што се тиче спољне политике, извесно је да ми уносимо нову динамику у њу. Било би бесмислено када бисмо се понашали као да мишљење Међународног суда не постоји. После тог мишљења у тежој смо ситуацији иако пажљиво читање тог документа открива елементе који нама иду на руку. Најважнији је да је Резолуција 1244 и даље на снази.

Хилари Клинтон сам нагласио да се не слажемо око независности Косова, али смо разговарали и о томе како да чувамо и штитимо дигнитет, интегритет и интерес сваког од учесника у процесу и да постигнемо да цео Балкан постане део Европске уније.

Мислим да је поверење ЕУ и САД у конструктиван став Србије повећано јер смо успели да у врло тешким околностима избегнемо конфликт с великим силама, али и да сачувамо наш интегритет и интерес. Србија није признала независност Косова. Резолуцију смо поднели са 27 земаља ЕУ међу којима је и пет које не признају независност Косова и истовремено смо отворили могућност за дијалог о суштинским питањима Срба и Албанаца. То је била жеља наше стране од самог почетка. Зато ме не занима како ћемо звати тај дијалог, мене занима решење историјског конфликта између Срба и Албанаца.

Шта је одлучило да једна резолуција буде замењена другом? Да ли је одлука донета у тренутку разговора с Кетрин Ештон или пре тога?

Хоћете историјат догађаја?

Хоћу тренутак истине.

После мишљења МСП ишли смо у наш парламент. Тада смо добили оквир за деловање. Поштовали смо највећи број мишљења које смо чули у Скупштини Србије. Одлучила је могућност да 28 европских земаља изађе са заједничким текстом. Мислим на Србију и 27 земаља Европске уније.

Опозиција, оличена у ДСС-у, НС-у и СРС-у, каже да сте одустајањем од прве резолуције и пристанком да разговарате с Приштином, фактички признали независност Косова?

За то су ме до сада оптужили бар једно пет или шест пута. Исто су то рекли пред последње изборе, па када смо потписивали Споразум о стабилизацији и придруживању са ЕУ, па када су паљене амбасаде, па у време Еулекса... Претпостављам, оптужиће ме још који пут, несвесни да ће тиме признати да су сваки претходни пут изговорили неистину јер логички је немогуће је да неко шест пута призна Косово. Зато на све то гледам као на убирање јефтиних дневнополитичких поена и као на једну узалудну активност, лишену сваке истине и смисла.

Да се вратимо Клинтоновој. Да ли сте с њом утаничили почетак разговора Београда и Приштине?

То питање се не дефинише у разговорима с представницима Америке него у разговорима с Кетрин Ештон коју је ЕУ овластила да се договара о амбијенту и техници разговора.

Не треба да се ти разговори воде као раније. Не треба ту да дијалог води председник, премијер, министри, не треба мноштво међународних посредника, нема потребе за камерама и бомбастичним изјавама ко је кога надмудрио и ко је коме доскочио. Разговори ће почети, и то је био мој предлог, у доброј вери да се дође до резултата који би били од користи и Србима и Албанцима. Једино тако можемо доћи до компромиса и обострано прихватљивих решења. Почнимо разговор о животним питањима, и на експертском нивоу. Можемо, на пример, да дијалог почнемо разговором о решавању проблема несталих лица. То тишти и једну и другу страну и не видим ко би могао да има нешто против тога.

Ви и даље говорите о разговорима о свим питањима, поводом Косова, а Клинтонова каже – нема разговора о статусу?

У политици увек морате да имате способност да, иако се не слажете око нечега, пронађете модалитет да решавате проблеме. Упркос неслагањима, најважније је да успемо да управљамо проблемима а да не угрозимо виталне интересе. То често изгледа као немогућа мисија. Али, тако је од 5. октобра, много тога је изгледало као немогућа мисија, много тога изгледа и данас. Зато и даље морамо бити стрпљиви, мудри и хладне главе. Само ћемо тако успети упркос чињеници да смо у константној „немогућој мисији”.

На главном одбору ДС-а сте рекли да је за решавање проблема Косова потребан „национални консензус или бар консензус доминантних политичких снага јер се само на тај начин могу спречити конфликти у земљи и региону, као и политичка нестабилност”. Да ли то значи да сте се о разговорима с Приштином договарали и са СНС-ом?

Верујте ми, много сам радио на том консензусу претходних месеци и година. Треба нам што већа већина у скупштини за решавање питања епохе каква је тема Косово и Метохија, која је кост у грлу у српско-албанским односима већ 150 година.

Колико дестабилизује владу чињеница да због решавања проблема Косова Ваша странка можда мора да посегне за сарадњом са СНС-ом. То може да отера друге странке из садашње коалиције?

Косово није питање владе већ је то парламентарно питање. Дакле, то питање надилази владу, као што је надилази и питање чланства у ЕУ.

Можда је баш ту разлог што сте за владу рекли да понекад делује асиметрично?

Рекао сам оно што људи виде својим очима. Нажалост, понекад неки чланови владе делују у складу с парцијалним интересом својих странака, односно бирача, више него у интересу читаве владе, односно свих грађана Србије. На то се односила та примедба.

Ваше речи да немате намеру да сносите одговорност за туђи нерад схваћене су као наговештај смене неких министара или реконструкције владе?

О томе ћемо разговарати после скупштине Демократске странке, која ће бити одржана до краја године, и на којој ћемо разговарати како да на најбољи начин искористимо остатак мандата ове владе у циљу испуњења обећања датих на прошлим изборима. То је неопходно како бисмо и после 21.12. године имали континуитет политике.

Да ли овај одговор значи да мислите да није проблем што оволико дуго нема млека у продавницама?

Несташица млека је, по мом мишљењу, највећи тренутни појавни проблем. Наравно да има већих суштинских проблема: дефицит буџета, недовољан извоз, мали друштвени бруто производ, мале инвестиције, низак ниво технолошког развоја... Али, несташица млека је проблем с којим се обичан човек среће свакога дана и апсолутно је недопустиво да нам се то дешава. Влада ће хитно морати да предузме одговарајуће мере јер млека мора бити довољно за сваку трпезу у Србији.

Дра-ган Бу-јо-ше-вић

(Политика)